

Besedilo javnega posvetovanja

SKLEP O DOSTOPU RAZISKOVALCEV DO ZAUPNIH STATISTIČNIH PODATKOV BANKE SLOVENIJE

Svet Banke Slovenije je na seji 23. oktobra 2026 potrdil predlog sklepa o dostopu raziskovalcev do zaupnih statističnih podatkov Banke Slovenije. Končno besedilo sklepa bo sprejeto po zaključku javnega posvetovanja in obravnavi prejetih odzivov.

Veljavna ureditev

Trenutno veljavni pravilnik o dostopu raziskovalcev do zaupnih podatkov BS je bil sprejet kot notranji akt Banke Slovenije in ni javno objavljen. Novi predlog je oblikovan kot podzakonski predpis na podlagi ZBS-1 (47. člen, ki določa, da Banka Slovenije določi merila in postopke glede ravnanja z zaupnimi podatki) – tak akt sprejme Svet Banke Slovenije in se objavi v Uradnem listu.

Nova ureditev

V predlaganem predlogu sklepa:

- Postopek in merila glede dostopa raziskovalcev v največji možni meri sledijo trenutno veljavni ureditvi, ključne spremembe pa izhajajo iz uskladitve z določbami ZBS-1 in z zahtevami Uredbe EU o upravljanju podatkov.
- Uredbe EU o upravljanju podatkov in Zakon o njenem izvajanju sledi cilju, da bi se tudi zaupni podatki javnega sektorja v čim večji meri lahko izkoristili tudi za druge legitimne namene (pridobitne ali nepridobitne), pri tem pa ima organ še vedno avtonomno presojo, pod kakšnimi pogoji in katere podatke bi dal na voljo. Če se podatki dajo na voljo posameznim uporabnikom, morajo biti dostopni vsem uporabnikom pod enakimi pogoji, zagotavlja se tudi pravno varstvo uporabnikov.
- Banka Slovenije bo tudi v bodoče omejila dostop do zaupnih podatkov samo za raziskovalne namene in na podlagi individualne presoje vloge.

Predmet posvetovanja

S posvetovanjem želimo pridobiti mnenja o predlaganem načinu dostopa raziskovalcev do zaupnih statističnih podatkov Banke Slovenije.

Oddaja odzivov

Mnenja, pripombe in predloge nam lahko posredujete do 20. novembra na naslov **fs@bsi.si** z zadevo **»Javno posvetovanje – raziskovalci«**. Pri oddaji navedite, na kateri del gradiva oziroma vprašanje se odziv nanaša, ter dodajte kratko obrazložitev in morebitne podatkovne podlage

Besedilo sklepa

Na podlagi tretjega odstavka 47. člena Zakona o Banki Slovenije (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 59/11, 55/17 in 15/26 – ZBan-4), 5. člena Uredbe (EU) 2022/868 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2022 o evropskem upravljanju podatkov in spremembi Uredbe (EU) 2018/1724 (UL L 152 z dne 3.6.2022) in (e) točke tretjega odstavka 8. člena Uredbe Sveta (ES) št. 2533/98 z dne 23. novembra 1998 o zbiranju statističnih informacij s strani Evropske centralne banke (UL L 318, z dne 27.11.1998), ki je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Sveta (EU) 2026/415 z dne 16. decembra 2025 o spremembi Uredbe (ES) št. 2533/98 o zbiranju statističnih informacij s strani Evropske centralne banke (UL L 2026/415, z dne 20.2.2026) ter z upoštevanjem Zakona o izvajanju

Uredbe (EU) o evropskem upravljanju podatkov (Uradni list RS, št. 102/24) in Zakona o državni statistiki (Uradni list RS št. 45/95 in 9/01) Svet Banke Slovenije izdaja

Predlog sklepa o dostopu raziskovalcev do zaupnih statističnih podatkov Banke Slovenije

Splošno

1. člen

Ta sklep ureja dostop raziskovalcev do zaupnih statističnih podatkov Banke Slovenije za znanstveno-raziskovalne namene.

Ta sklep se ne uporablja za dostop do podatkov, ki jih zahtevajo državni organi in javni subjekti v zvezi z izvajanjem javnih pooblastil v skladu s predpisi.

2. člen

V tem sklepu se uporabljajo pojmi z naslednjim pomenom:

1. "statistični podatki Banke Slovenije" so podatki v digitalni obliki, ki jih Banka Slovenije zbira na podlagi poročevalskih zahtev od poročevalskih enot zaradi izvajanja njenih nalog v skladu z Zakonom o Banki Slovenije, Zakonom o državni statistiki in drugimi zakoni ter Pogodbo o delovanju EU in Statutom ESCB in ECB;
2. "zaupni statistični podatki" pomeni statistične podatke, ki omogočajo identifikacijo poročevalskih enot ali katere koli druge pravne ali fizične osebe, subjekta ali podružnice, bodisi neposredno iz njihovega imena ali naslova ali uradno dodeljene identifikacijske kode bodisi posredno prek sklepanja, in s tem razkritje individualnih informacij, razen v primeru, če so bili določeni podatki že objavljeni na drug zakonit način;
3. "psevdonimizirani statistični podatki" so zaupni statistični podatki Banke Slovenije, ki so preoblikovani tako, da jih ni več mogoče pripisati posamezni poročevalski enoti oziroma posamezni pravni ali fizični osebi ali drugemu subjektu oziroma podružnici brez uporabe dodatnih informacij oziroma na podlagi sklepanja ali združevanja z drugimi zbirkami podatkov, pri čemer se upoštevajo vsa sredstva, ki se lahko smiselno uporabijo za takšno identifikacijo;
4. "anonimizirani statistični podatki" so zaupni statistični podatki Banke Slovenije, ki se nanašajo na posamezno poročevalsko enoto oziroma posamezno pravno ali fizično osebo ali drug subjekt, in ki ne omogočajo identifikacije posamezne poročevalske enote ali druge pravne ali fizične osebe oziroma drugega subjekta ali podružnice;
5. "poročevalske zahteve Banke Slovenije" so zahteve za obvezno ali neobvezno strukturirano poročanje podatkov poročevalskih enot v digitalni obliki in so določene na podlagi zakona ali podzakonskega predpisa, ki ga sprejme Banka Slovenije ali jih določi ECB;
6. "znanstveno ali zgodovinsko-raziskovalni nameni" obsegajo zbiranje in ustvarjanje podatkov v okviru znanstvenega ali zgodovinskega raziskovanja ter se uporabljajo kot dokaz v raziskovalnem procesu oziroma je splošno sprejeto, da so potrebni za potrditev ugotovitev in rezultatov raziskav.

Upravičenci in vloga

3. člen

Vlogo za dostop do zaupnih statističnih podatkov lahko pri Banki Slovenije oddajo raziskovalne institucije ter raziskovalci, povezani s temi institucijami, ki pri svojem delovanju uporabljajo etična načela in metodologijo s področja raziskovanja ter pravila glede varstva podatkov (v nadaljevanju: raziskovalec).

Banka Slovenije dovoli dostop do zaupnih statističnih podatkov Banke Slovenije izključno v znanstvenoraziskovalne ali zgodovinskoraziskovalne namene skladno s tem sklepom in ne dovoli dostopa za komercialne ali davčne namene ali za namene sodnih postopkov. Banka Slovenije v okviru distribucije podatkov v raziskovalne namene ne zagotavlja individualiziranih analitičnih storitev, svetovanja, priprave po meri ali komercialnih licenc.

4. člen

Raziskovalec v vlogi opredeli:

1. podatke o raziskovalcu (za fizično osebo: osebno ime, naslov stalnega ali začasnega prebivališča, elektronski naslov; za samostojnega podjetnika posameznika, posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, in za pravno osebo: naziv ali firmo in naslov ali sedež in matično številko, elektronski naslov) in podpis vlagatelja ali pooblaščenice osebe,
2. opredelitev, do katerih zaupnih podatkov Banke Slovenije želi raziskovalec dostopati,
3. namen dostopa in razloge, ki izkazujejo ustreznost, relevantnost in omejenost tovrstnih podatkov za dosego teh namenov,
4. navedbo, ali namerava raziskovalec podatke prenesti v tretjo državo, in katero, ter namen takega prenosa,
5. obliko in način pridobitve zaprosenih podatkov in navedbo razlogov za zadevno obliko podatkov,
6. opis raziskave, ki vključuje:
 - naslov raziskave in navedbo nosilcev raziskave (za fizične osebe: osebno ime, naziv in prebivališče, za pravno osebo: firmo, matično številko in sedež),
 - podatke o izvajalcih raziskave (osebno ime, strokovni naziv, prebivališče, morebitno razmerje do nosilca raziskave in morebitna šifra raziskovalca),
 - namene in cilje raziskave,
 - trajanje raziskave,
 - predvidena sredstva in dejanja obdelave podatkov,
 - navedbo etičnih načel in metodologij s področja raziskovanja, ki jih bo raziskovalec uporabil pri obdelavi zaupnih statističnih podatkov Banke Slovenije,
 - ukrepi za varnost zaupnih statističnih podatkov Banke Slovenije,
 - način objave ali drugačne dostopnosti raziskave.

Raziskovalec vlogo za dostop do zaupnih statističnih podatkov odda v obliki obrazca, ki je priloga tega sklepa in jo posreduje na elektronski naslov _____.

Raziskovalec se lahko pred oddajo vloge posvetuje z Banko Slovenije o pogojih dostopa, priprave in posredovanja podatkov.

Odločanje o vlogi za dostop do podatkov

5. člen

O vlogi za dostop do zaupnih statističnih podatkov odloča Svet Banke Slovenije.

BANKA SLOVENIJE

EVROSISTEM

Banka Slovenije odobri dostop do zaupnih statističnih podatkov, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

- če so izpolnjeni pogoji iz 3. člena tega sklepa;
- če oceni, da so glede na namene in cilje raziskave, zahtevani zaupni statistični podatki ustrezni in relevantni za izvedbo konkretne raziskave ter ne posegajo nesorazmerno v upravičene interese subjektov na katere se podatki nanašajo;
- če oceni, da so ukrepi za varnost zaupnih statističnih podatkov ustrezni;
- če priprava podatkov za dostop raziskovalca za Banko Slovenije ne predstavlja nesorazmernega napora (z vidika finančnih, kadrovskih in drugih virov) izven preprostih postopkov.

Če se vloga nanaša na podatke, ki vključujejo osebne podatke posameznih fizičnih oseb, Banka Slovenije odobri izključno dostop do anonimiziranih podatkov.

Če se vloga nanaša na zaupne statistične podatke, ki vključujejo zaupne informacije Banke Slovenije ali poslovne skrivnosti, Banka Slovenije odobri dostop do teh podatkov na način, da so ti podatki ustrezno spremenjeni, združeni ali kako drugače obdelani z metodami, ki omogočajo nadzor razkritja podatkov (vključno s psevdonimizacijo).

Banka Slovenije zavrne vlogo za dostop do podatkov, če niso izpolnjeni pogoji iz tega člena.

Če Svet Banke Slovenije v celoti ugodí vlogi, ne izda posebne odločbe. Banka Slovenije na podlagi odobritve vloge z raziskovalcem sklene pogodbo o dostopu do zaupnih statističnih podatkov Banke Slovenije.

Če Svet Banke Slovenije delno ali v celoti zavrne vlogo, izda odločbo. Za ugodeni del vloge se sklene pogodba iz prejšnjega odstavka.

Ne glede na prvi odstavek tega člena, v primeru, ko se vloga nanaša na istovrstne zaupne statistične podatke, za katere je Banka Slovenije predhodno že odobrila dostop v skladu s tem sklepom, o odobritvi vloge odloči pristojni viceguverner ob upoštevanju pogojev v tem členu. Če pogoji za odobritev niso izpolnjeni, Svet Banke Slovenije izda odločbo s kateri delno ali v celoti zavrne vlogo.

6. člen

Raziskovalci lahko dostopajo do anonimiziranih ali psevdonimiziranih statističnih podatkov Banke Slovenije:

- z dostopom v varni sobi Banke Slovenije,
- z dostopom v varni sobi Statističnega urada Republike Slovenije (SURS), kadar se podatki posredujejo na SURS zaradi povezovanja z drugimi podatki v varnem okolju,
- z oddaljenim dostopom raziskovalca do varnega okolja v Banki Slovenije ali s posredovanjem podatkov raziskovalcu, če se pri raziskovalcu zagotovijo ustrezni ukrepi za zavarovanje zaupnosti podatkov.

Hramba in uporaba podatkov

7. člen

Raziskovalec mora spoštovati pogoje uporabe zaupnih statističnih podatkov, ki jih določi Banka Slovenije.

BANKA SLOVENIJE

EVROSISTEM

Raziskovalec, ki mu je Banka Slovenije posredovala anonimizirane ali psevdonimizirane statistične podatke, mora ob zaključku raziskave prejete podatke uničiti, razen, če je nadaljnja hramba pomembna za izvršitev namena raziskave.

8. člen

Raziskovalec ne sme izvajati ukrepov ali postopkov za ponovno identifikacijo fizičnih oziroma pravnih oseb ali drugih subjektov in podružnic, na katere se nanašajo zaupni statistični podatki Banke Slovenije ter mora sprejeti ustrezne tehnične in organizacijske ukrepe, s katerimi se preprečuje njihova ponovna identifikacija.

Raziskovalec obravnava kot zaupne vse podatke in informacije, ki ogrožajo pravice in interese tretjih oseb, ki jih je morda pridobil kljub uvedenim zaščitnim ukrepom.

Izvajalec raziskave mora nemudoma obvestiti Banko Slovenije o vsaki kršitvi varstva zaupnosti podatkov Banke Slovenije.

9. člen

Rezultati raziskave, ki temeljijo na zaupnih statističnih podatkih Banke Slovenije, se objavijo v agregirani obliki tako, da ne omogočajo neposredne ali posredne identifikacije poročevalskih enot oziroma drugih pravnih ali fizičnih oseb, na katere se nanašajo.

Raziskovalec mora o vsaki uporabi zaupnih statističnih podatkov Banke Slovenije, vključno s spremembami teh podatkov in informacij, ki jih opravi v svojem delu, ustrezno navesti kot vir podatkov Banko Slovenije.

Raziskovalec je dolžan pred objavo izsledkov raziskave, ki je nastala na podlagi anonimiziranih ali psevdonimiziranih zaupnih statističnih podatkov Banke Slovenije, pridobiti dovoljenje Banke Slovenije.

Banka Slovenije lahko pred podajo dovoljenja za objavo raziskave zahteva od izvajalca raziskave, da ji omogoči preverbo procesa, metod in rezultatov obdelave podatkov, ki jo je izvedel raziskovalec.

Banka Slovenije zavrne dovoljenje za objavo, če objava vsebuje informacije, ki ogrožajo pravice in interese tretjih oseb, zlasti v primeru, če razkriva zaupne statistične podatke v kakršnikoli obliki, ki omogoča identifikacijo poročevalskih enot oziroma drugih pravnih ali fizičnih oseb ali drugih subjektov ali podružnic.

Stroški

10. člen

Dostop raziskovalcev do zaupnih statističnih podatkov Banke Slovenije skladno s tem sklepom je brezplačen.

Pogodba

11. člen

Raziskovalec in Banka Slovenije pred pričetkom raziskave podpišeta pogodbo, v kateri natančneje opredelita svoje obveznosti.

Končne določbe

12. člen

Ta sklep prične veljati 8 dni po njegovi objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Z dnem uveljavitve tega sklepa prenehata veljati Pravilnik o omogočanju dostopa do statističnih podatkov zunanjim raziskovalcem in na njegovi podlagi sprejeto Navodilo o postopkih vzpostavitve dostopa do zaupnih statističnih podatkov z dne 21.12.2017.